ISRAEL
MINISTRY OF HEALTH
PLANNING DEPARTMENT

STANDARD PSYCHIATRIC WARD

MINISTRY OF HEALTH
PLANNING DEPARTMENT

STANDARD PSYCHIATRIC WARD

Brief and Planning Consultant :

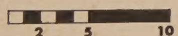
LORE BLOCH
Consultant Nurse to
Mental Health Institutes planning

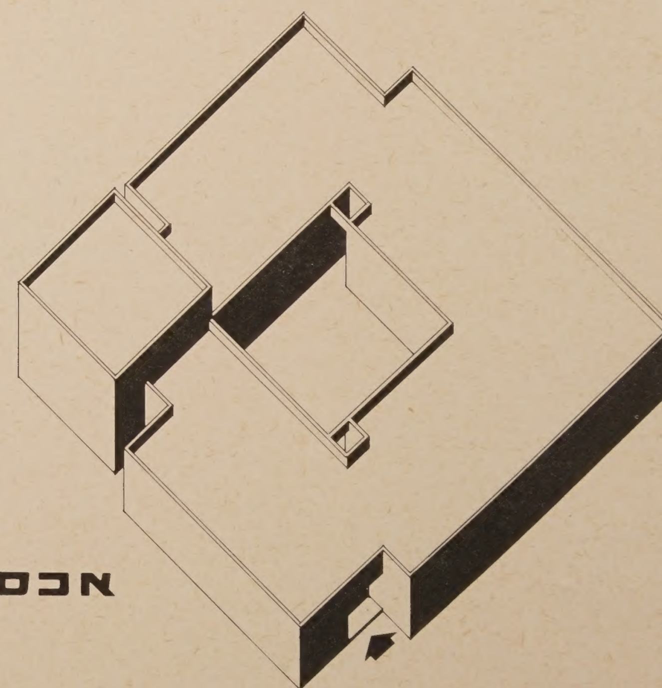
Architects :

M.T.P. – GILEAD ltd.
Tel Aviv

Feb. 1974

תכנית
ק.מ. 1:500

אכסונומטריה

1 כניסה

2 המתנה

3 כתת לימוד

4 לימוד מתקן

5 ריפוי בעיסוק

6 חוגים ומוסיקה

7 אולם התעמלות

8 חדר מורים

9 " מדריכים

10 מחסן כללי

11 " חמרים

12 מטבחון

13 שרותים

14 " ומלתחות סגל

15 כלי ניקוי

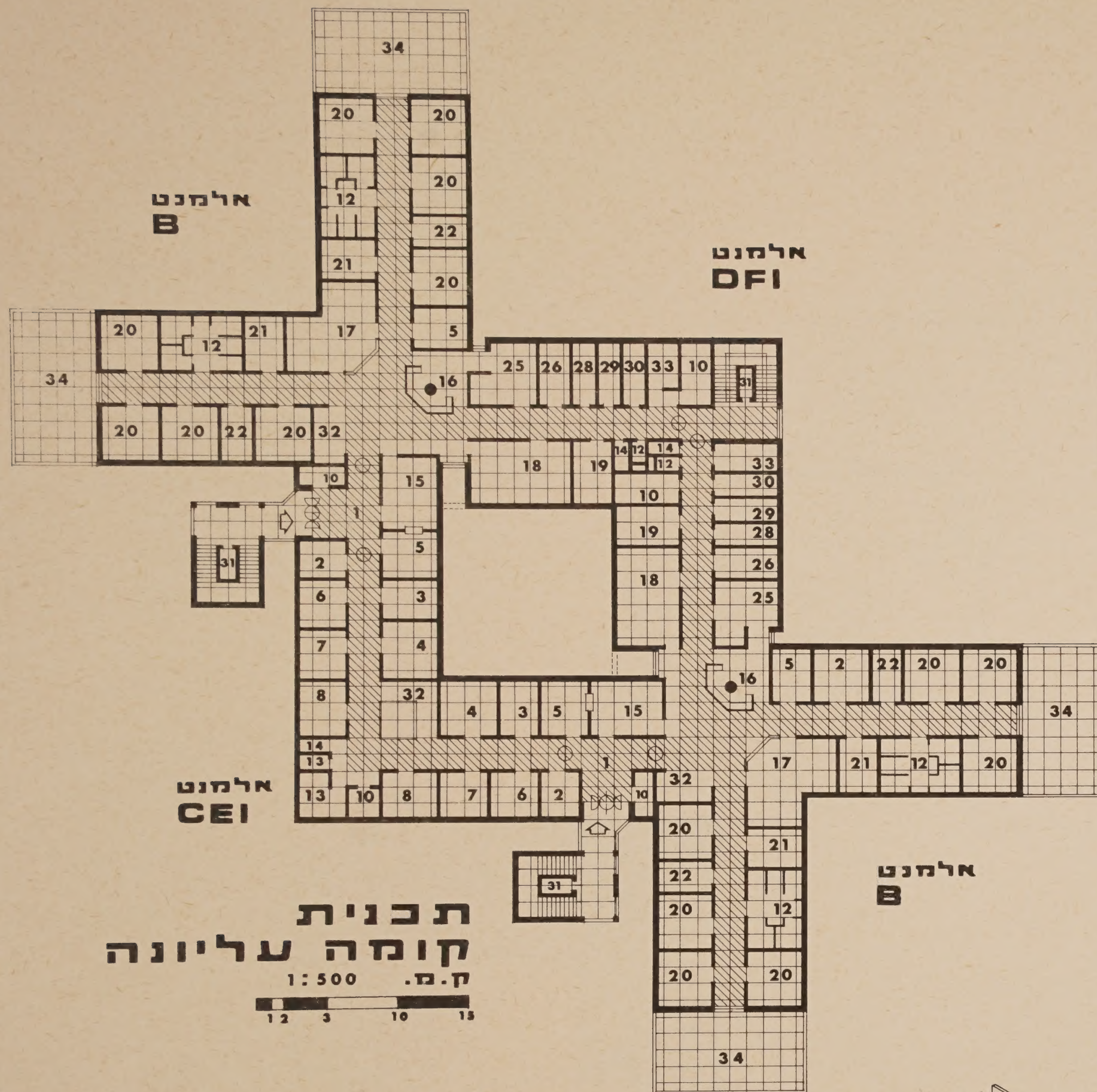
16 חצר משחקים

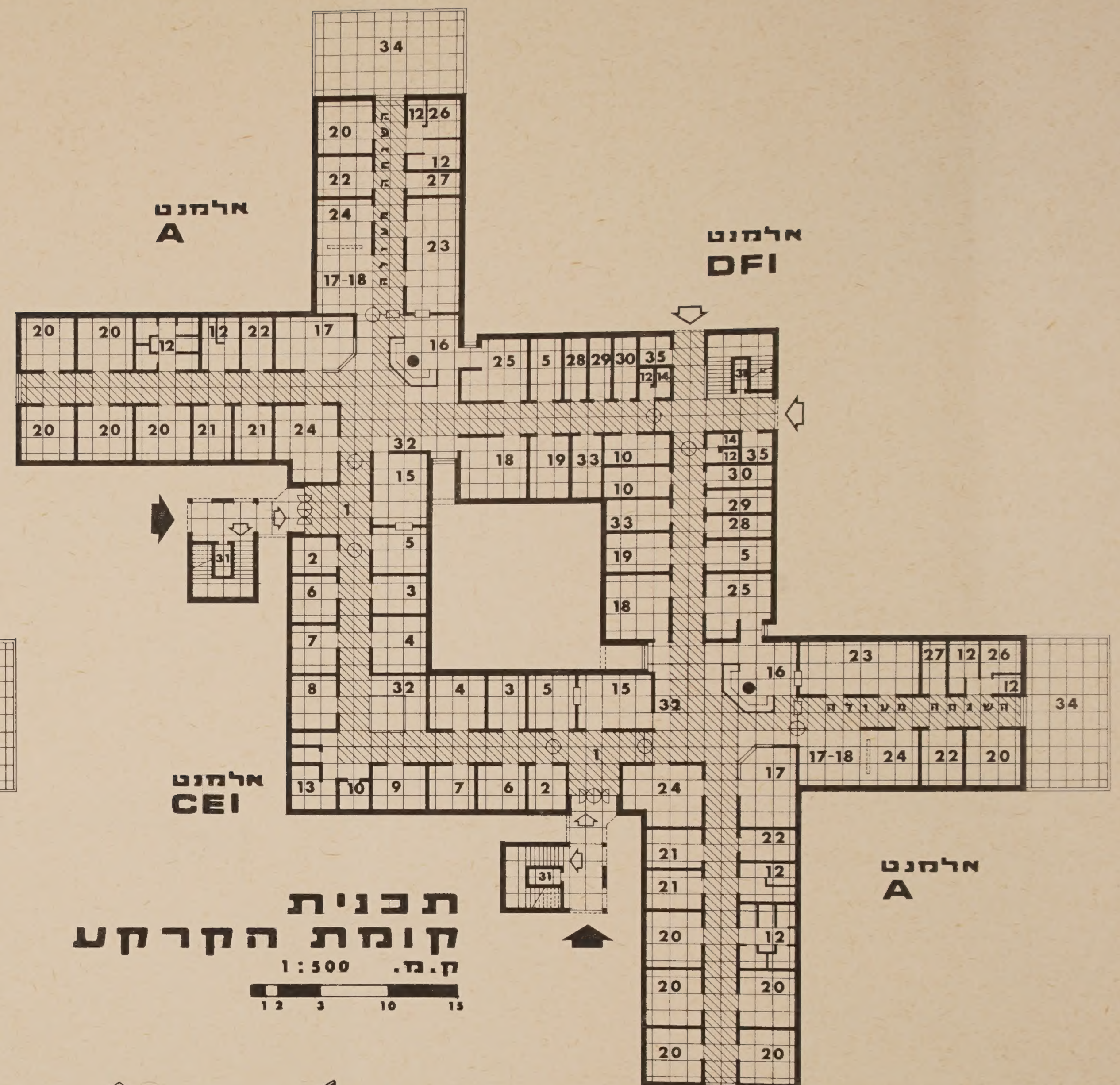
17 מגרש ספורט

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מחי אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

תוכנן ע"י
מ.ת.פ. גלעד בע"מ

אלמנט B
אלמנט DFI
אלמנט CEI
אלמנט B
תכנית
קומה עליונה
ק.מ. 1:500

אלמנט A
אלמנט DFI
אלמנט CEI
אלמנט A
תכנית
קומת הקרקע
ק.מ. 1:500

אכסונומטריה

מקרא:

1 אולם כניסה
2 מלתחות סגל
3 אחות אחראית
4 מנהל המחלקה
5 רופא
6 פסיכולוג
7 עובד סוציאלי
8 מזכירות
9 סטודנטים
10 מחסן
11 חצר משק
12 שרותים
13 מלתחות עובדי משק
14 כלי ניקוי
15 טיפול קבוצתי
16 תחנת אחות
17 חדר יום
18 חדר אוכל
19 מטבח
20 חדר -3 מיטות
21 " 2 "
22 " 1 "
23 " 6 "
24 ריפוי בעיסוק
25 טיפולים
26 אמבטיה
27 חדר כלים
28 כביסה נקיה
29 " מלוכלכת
30 " קטנה
31 מעלית
32 המתנה
33 גהוץ ותפירה
34 מרפסת
35 חדר אשפה

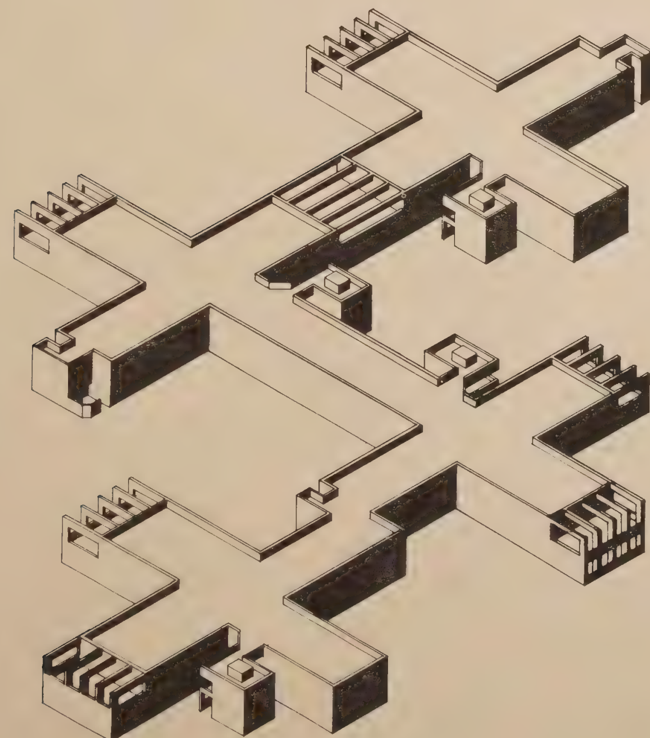
משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מח' אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

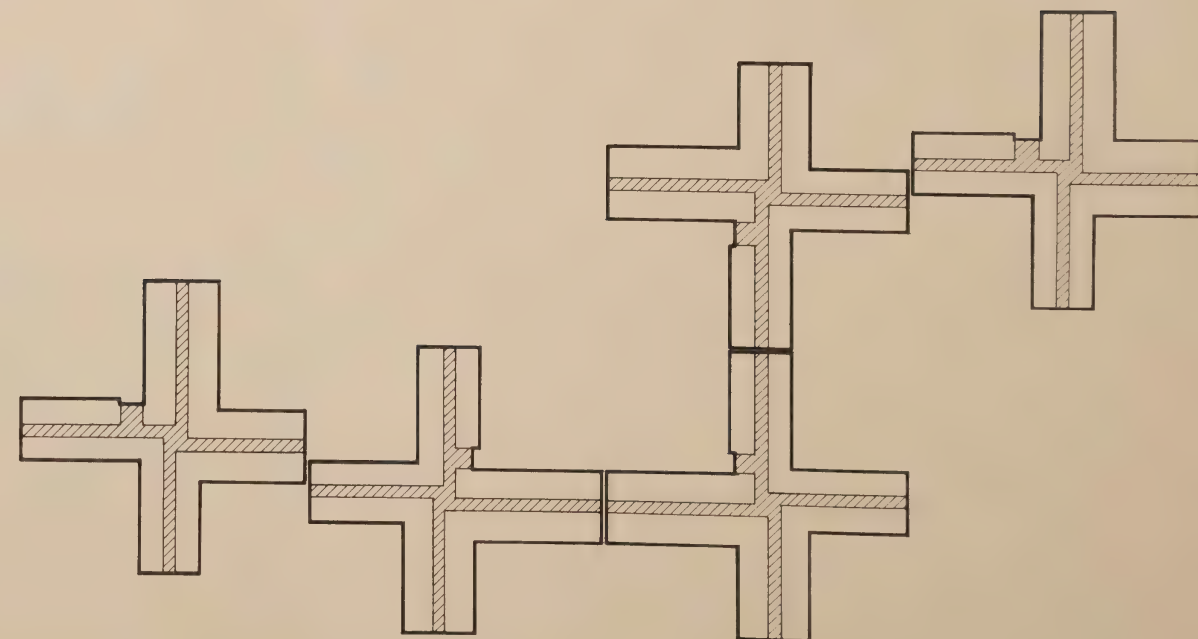
תוכנן ע"י
מ.ת.פ. גלעד בע"מ

אכסונומטריה

סכימת בינוי

ק.מ. 1:1250

1 5 10 20 30

מקרא:

1 אולם כניסה
2 מלתחות סגל
3 אחות אחראית
4 מנהל המחלקה
5 רופא
6 פסיכולוג
7 עובד סוציאלי
8 מזכירות
9 סטודנטים
10 מחסן
11 חצר משק
12 שרותים
13 מלתחות עובדי משק
14 כלי ניקוי
15 טיפול קבוצתי
16 תחנת אחות
17 חדר יום
18 חדר אוכל
19 מטבח
20 חדר -3 מיטות
21 " 2 "
22 " 1 "
23 " 6 "
24 ריפוי בעיסוק
25 טיפולים
26 אמבטיה
27 חדר כלים
28 כביסה נקיה
29 " מלוכלכת
30 " קטנה
31 מעלית
32 המתנה
33 גהוץ ותפירה
34 מרפסת
35 חדר אשפה

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מח׳ אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

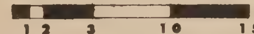
תוכנן ע"י
מ.ת.פ. גלעד בע"מ

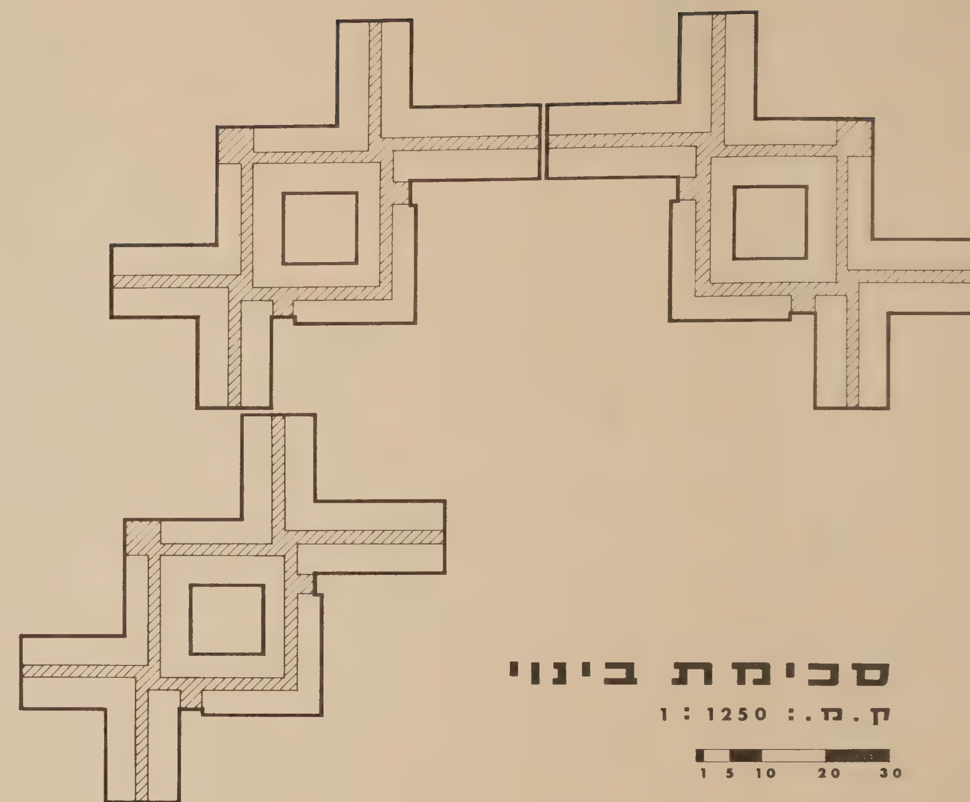

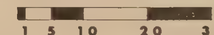
E I
תכנית
בשטח
משופע

תכנית בשטח מישורי

ק.מ.: 1 : 500

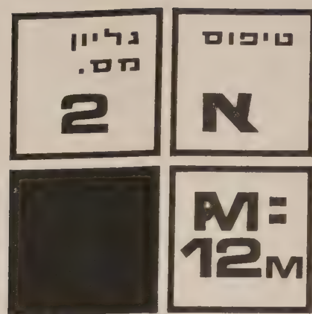

אכסונומטריה
בשטח משופע

אכסונומטריה
בשטח מישורי

מקרא:

1 אולם כניסה
2 מלתחות סגל
3 אחות אחראית
4 מנהל המחלקה
5 רופא
6 פסיכולוג
7 עובד סוציאלי
8 מזכירות
9 סטודנטים
10 מחסן
11 חצר משק
12 שרותים
13 מלתחות עובדי משק
14 כלי ניקוי
15 טיפול קבוצתי
16 תחנת אחות
17 חדר יום
18 חדר אוכל
19 מטבח
20 חדר ־3 מיטות
21 " 2 "
22 " 1 "
23 " 6 "
24 ריפוי בעיסוק
25 טיפולים
26 אמבטיה
27 חדר כלים
28 כביסה נקיה
29 " מלוכלכת
30 " קטנה
31 מעלית
32 המתנה
33 גהוץ ותפירה
34 מרפסת
35 חדר אשפה

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

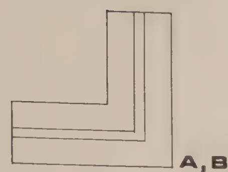
מחי' אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

תוכנן ע"י
מ.ת.פ. גלעד בע"מ

אנף אשפוז -30 מיטות

A אנף סגור
כולל אזור השגחה מעולה

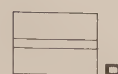
B אנף פתוח

אנף כללי סגל ומנהלה
משרת 30 מיטות (A- או B-)

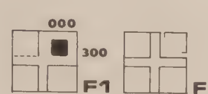
אנף כללי משקי ורפואי
משרת 30 מיטות (A- או B-)

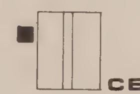
אנף כללי סגל ומנהלה
משותף ל-2 אגפי אשפוז (-60 מיטות)
E פתרון בשטח מישורי
E1 " " משופע

אנף כללי משקי ורפואי
משותף ל-2 אגפי אשפוז (-60 מיטות)
F פתרון בשטח מישורי
F1 " " משופע

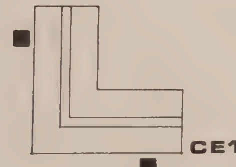
C+ ½E+ מדרגות ומעלית

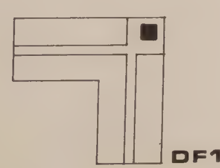
D+ ½F+ מדרגות ומעלית

2C + E+ 2 מדרגות 2 מעליות

2D + F+ מדרגות ומעלית

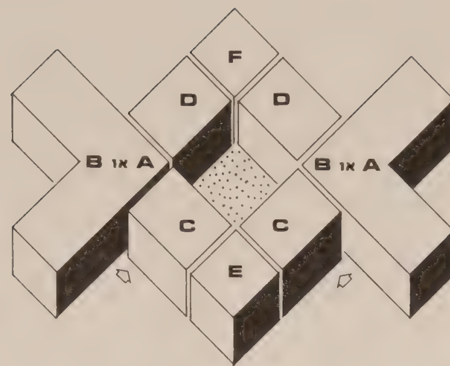

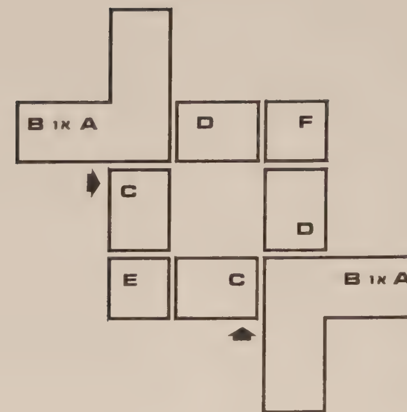
* הערות כלליות:

(1) A ו-B אינם זהים בגדלם ובמבנם הפנימי.

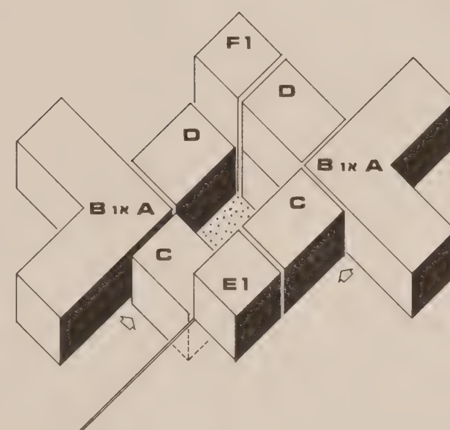
(2) D : מבנהו הפנימי משתנה בהתאם להצמדתו ל-A או ל-B.

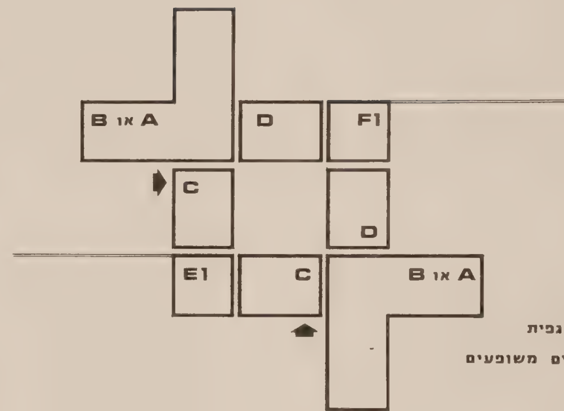
אלמנטים בסיסיים | צרופים בסיסיים

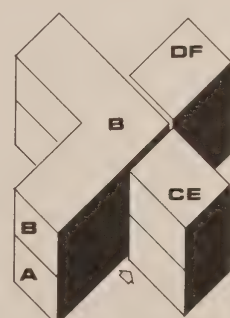
א1
מחלקה דו-אגפית
חד-קומתית
לבניה באתרים מישוריים

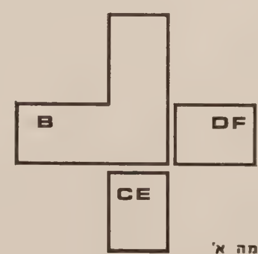

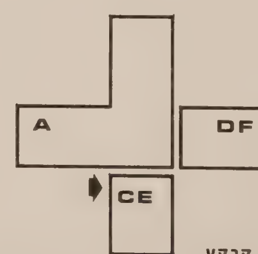

א2
מחלקה דו-אגפית
חד-קומתית
לבניה באתרים משופעים

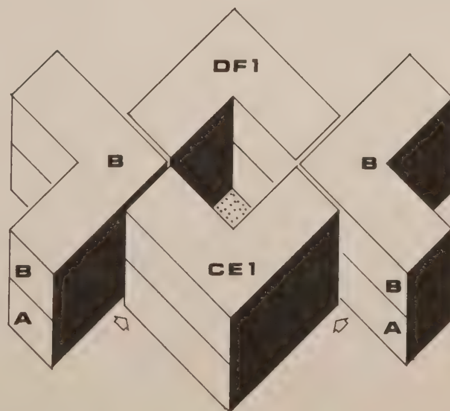
טפוס א
60 מיטות
לבניה באתרים נרחבים

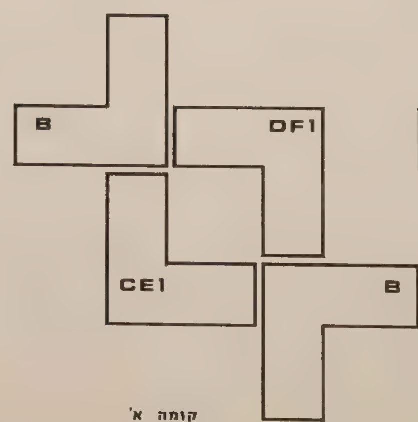

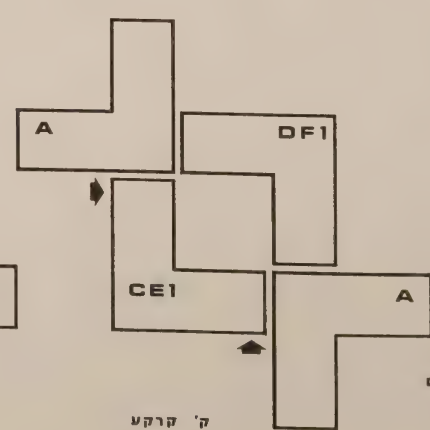

טפוס ב
60 מיטות
מחלקה דו-אגפית, דו-קומתית
לבניה באתרים מצומצמים בשטחם

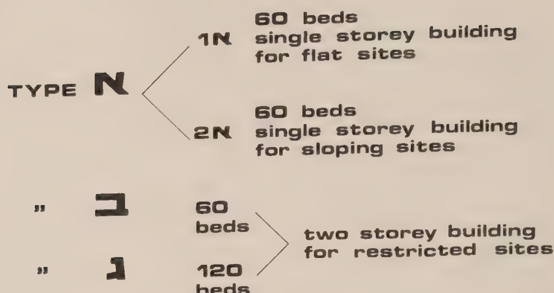

טפוס ג
120 מיטות
מבנה דו-מחלקתי, דו-קומתי
לבניה באתרים מצומצמים בשטחם

GENERAL INDEX

A	30 bed «restricted» ward		
B	30 " « open » "		
C	General staff & administration wing Serves -30 beds, A or B		
D	General services wing Serves 30 beds, A or B		
E	as C, but serves 60 beds :	E E1	for flat sites " sloping "
F	" D, " " 60 " :	F F1	" flat " " sloping "
CE	C + $\frac{1}{2}$E + stairs & lift		
DF	D + $\frac{1}{2}$F + " & "		
CE1	2C + E + 2 stairs & lifts		
DF1	2D + F + stairs & lift		

MINISTRY OF HEALTH, PLANING DEPARTMENT

STANDARD PSYCHIATRIC WARD

ARCHITECTS:
M.T.P. – GILEAD LTD.

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מחי אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

תוכנן ע"י
מ.ת.פ. גלעד בע"מ

4.4 אגף לימוד (לילדים ונוער)

	מספר היחידות	מ"ר ליחידה	ס"ה מ"ר	הערות
כתת לימוד	4	20	80	
לימוד מתקן	4	10	40	
ריפוי בעיסוק	2	25	50	
חוגים ומוסיקה	4	20	80	
אולם התעמלות	1	80	80	משותף לילדים ולנוער.
חדר מורים	1	20	20	משותף לילדים ולנוער.
מדריכים	1	12	12	משותף לילדים ולנוער.
מחסן כללי	2	15	30	
מחסן חומרים	2	8	16	בצמוד לריפוי בעיסוק.
מטבחון	1	8	8	
מקלחת	2	2	4	
בית שימוש	4	2	8	
בית שימוש סגל	2	2	4	
מלתחת סגל	2	6	12	
כלי ניקוי	1	3	3	
			447	

4.3 אגף אישפוז ("סגור").

	מספר היחידות	מ"ר ליחידה	ס"ה מ"ר	ה ע ר ו ת
חדר ל - 3 מיטות	5	18	90	
חדר ל - 2 מיטות	2	12	24	
חדר ל - 1 מיטה	1	8	8	
תחנת אחות	1	12	12	- צמודה לאגף השגחה מעולה, ובמקום מרכזי באגף.
חדר טיפולים	1	18	18	צמוד לתחנת אחות.
חדר רופא	1	12	12	
חדר יום	1	25	25	בסמוך לתחנת אחות.
חדר אוכל	1	25	25	
מטבח חלוקה	1	15	15	
חדר ריפוי בעיסוק	1	25	25	
מחסן כללי	1	10	10	
מחסן כביסה נקיה	1	6	6	
חדר תפירה וגיהוץ	1	10	10	
חדר כביסה קטנה	1	6	6	
חדר כביסה מלוכלכת	1	4	4	
מקלחת וחדר רחיצה	1	4	4	
מקלחת (2) חדר רחיצה	1	10	10	
בית שימוש	4	3	12	
בית שימוש לסגל	1	2	2	
תא לכלי ניקוי	1	2	2	
			320	

השגחה מעולה				
חדר ל - 6 מיטות	1	36	36	צמוד לתחנת אחות.
חדר ל - 3 מיטות	1	18	18	
חדר ל - 1 מיטה	1	8	8	
חדר יום ואוכל	1	20	20	
חדר ריפוי בעיסוק	1	10	10	
חדר אמבטיה	1	8	8	
מקלחת וחדר רחיצה	1	10	10	
בית שימוש	2	3	6	
חדר כלים	1	6	6	
			122	

4.2 אגף אישפוז ("פתוח").

	מספר היחידות	מ"ר ליחידה	ס"ה מ"ר	ה ע ר ו ת
חדר ל - 3 מיטות	8	18	144	
חדר ל - 2 מיטות	2	12	24	
חדר ל - 1 מיטה	2	8	16	
תחנת אחות	1	12	12	במקום מרכזי באגף.
חדר טיפולים	1	18	18	צמוד לתחנת אחות.
חדר רופא	1	12	12	
חדר יום	1	30	30	בקרבת תחנת אחות.
חדר אוכל	1	40	40	
מטבח חלוקה	1	15	15	
מחסן כללי	1	10	10	
מחסן כביסה נקיה	1	6	6	
חדר תפירה וגיהוץ	1	10	10	
חדר כלים	1	4	4	
חדר כביסה קטנה	1	6	6	
מקלחת	4	3	12	
בית שימוש	6	2	12	
חדר אמבטיה	1	8	8	
חדר כביסה מלוכלכת	1	6	6	
תא לכלי ניקוי	1	2	2	
בית שימוש לסגל	1	2	2	
			389	

4. רשימת הפעילויות והשטחים*

4.1 אגף כללי.

	מספר היחידות	מ"ר ליחידה	ס"ה מ"ר	ה ע ר ו ת
אולם כניסה והמתנה	2	25	50	הכניסה ממנו אל האגף חייבת להיות בשליטת תחנת האחות הקרובה.
מלתחה לסגל כולל מקלחת	2	10	20	
חדר מזכירות	1	10	10	
חדר מנהל מחלקה	2	15	30	
חדר רופאים	2	12	24	
חדר אחות אחראית	2	12	24	
חדר פסיכולוג	2	12	24	
חדר עובד סוציאלי	2	12	24	
חדר סטודנטים	1	10	10	
חדר טיפול קבוצתי וישיבות צוות	2	20	40	סמוך לחדר-רופא; שתי כניסות נפרדות: - מאולם הכניסה - מתוך אגף האישפוז.
חדר פועלות כולל מקלחת	1	8	8	
מחסן	1	6	6	
בית שימוש	2	2	4	בסמוך לאולם הכניסה - לשימוש מבקרים וסגל.
תא לכלי ניקוי	1	3	3	
			277	

* הערה: הפרוגרמה שביסוד רשימה זו אושרה ע"י הגורם המוסמך במשרד האוצר כפרוגרמה סטנדרטית למחלקת מבוגרים בבי"ח פסיכיאטרי.
בתוספת אגף לימוד היא מאושרת אף כפרוגרמה סטנדרטית למחלקת ילדים או נוער.

3.3 המבנה וההתארגנות הבסיסיים זהים בכל התכניות. הואריאנטים מאפשרים התאמה למצבים שונים, הנובעים מתנאי טופוגרפיה שונים, או מתנאי בינוי שונים.

המבנים החד-מחלקתיים וחד-קומתיים עדיפים בהתאם לקריטריונים של משרד הבריאות. הטיפוסים הדו-קומתיים נוצרו למקרים של חוסר רזרבות קרקעיות או השתלבות בבינוי צפוף קיים.

3.4 כל הואריאנטים הנ"ל עובדי על בסיס מודול תכנוני M = 12M, אך ניתנים להתאמה בקלות גם למודולים אחרים, כגון 10M.

3.5 אגף הלימוד הוא מבנה נפרד, ומהווה ביחד עם יחִידת אישפוז סטנדרטית כנ"ל מחלקה לילדים ונוער.

האגף מתחלק באופן סימטרי לשני חלקים נפרדים לחלוטין זה מזה: האחד לילדים והשני לנוער; כאשר מספר פונקציות משותפות לשני תת האגפים.

- מינימיזציה של אורך מסדרונות בתחום אזור התנועה של החולים (הנחיה זו נובעת מטעמי בטיחות וטיפול באחד).
- אפשרות לסגירת האגף הכללי, וחלק מחדרי המשק בפני החולים, מבלי לפגום במהלך הפעילות במחלקה.

3. התכנית המוצעת - קוים כלליים

3.1 התכנית המוצעת מבוססת על התארגנות כל הפונקציות הקשורות לאגף אישפוז אחד ב- 4 זרועות המצטלבות בסמוך לתחנת האחות. בעיקרון, כוללות שתים מהזרועות הללו את חדרי האישפוז ושרותיהם; השלישית, את חדרי המשק השונים; והאחרונה - סגל ומנהלה.

פיצול החדרים בהתאם לתיפקודם לאורך 4 מעברים קצרים יחסית מקל על אפשרויות השליטה והפיקוח, מצמצם את אורך כ"א מהמעברים, ומאפשר סגירה של כ"א מהזרועות לפי הצורך מבלי לפגוע בפעולת יתר המערכת.

הפרקים המחברים בין שני האגפים נוצרים ע"י מפגש שתי "זרועות המשק" הנפתחות לחצר משק משותפת מצד אחד; וע"י מפגש שתי "זרועות המנהלה" והפונקציות המשותפות להן מצד שני.

3.2 התכנית הבסיסית מתוארת להלן במספר ואריאנטים :

- מחלקה חד-קומתית בשטח מישורי.
- מחלקה חד-קומתית בשטח משופע.
- מחלקה דו-קומתית.
- מבנה דו-מחלקתי - דו-קומתי.

יש לראות בחומר המפורט להלן תכנית מנחה, המחייבת מבחינת ההתארגנות הכללית של האלמנטים הפנימיים השונים, אך לא מבחינת מיקומם המדוייק הסופי לקראת ביצוע.

2. פרוגרמה למחלקת אישפוז

2.1 המחלקה מורכבת מ - 3 אגפים :

- אגף אישפוז, המיועד לחולים חופשיים בתנועתם בשטח ביה"ח. האגף כולל 30 מיטות בחדרי אישפוז בני 1, 2 ו- 3 מיטות, שטחי ציבור, חדרי ציבור, חדרי טיפול וחדרי משק ושרותים.

- אגף אישפוז, המיועד לחולים הנזקקים להשגחה רבה, ואשר תנועתם בעקב כך מוגבלת. בחלקו, מיועד אגף זה לאישפוז חולים הנתונים למעקב רצוף, תוך הפרדה מוחלטת מיתר החולים. האגף כולל 20 מיטות בחדרי אישפוז בני 1, 2 ו-3 מיטות; ועוד - 10 מיטות בחדרי אישפוז בני 1, 3 ו - 6 מיטות, בתת האגף בו מאושפזים החולים הנתונים להשגחה מעולה.

- אגף כללי, הכולל חדרי סגל ומנהלה, חלקם משרתים באופן מובהק אחד מאגפי האישפוז בלבד, וחלקם - משותפים לשניהם.

2.2 דרישות התארגנות עיקריות

- כניסות נפרדות לכ"א מאגפי האישפוז, והפרדת כניסת המשק והשרותים מהכניסה הראשית לאגף.

- אפשרות לפיצול כל אחד מאגפי האישפוז לשני תת-אגפים:
  האגף הראשון - ליצירת אפשרות שיכון גברים ונשים בנפרד תוך ניצול שטחי ציבור-טיפול משותפים.
  האגף השני - ליצירת אפשרות הפרדת החולים עפ"י אינטנסיביות ההשגחה והטיפול הדרושים להם. ההפרדה כאן כוללת גם פיצול בשטחים הציבוריים.

- שליטה ופיקוח על המעברים הראשיים, הכניסות והשטחים הציבוריים מתחנת האחות.

1. מבוא

בתי החולים הפסיכיאטריים בישראל, להוציא בודדים, הינם מוסדות אשר התפתחו תוך התאמה לנתונים פיסיים קיימים. נתונים אלו כוונו בד"כ למטרה ראשונית שונה בתכלית (לרוב - מחנות צבא), והשימוש כמתקן רפואי בא איפוא על רקע הרחוק מלתאום את התכלית החדשה. הצורך באילתורים מקומיים איפשר לגורמים המקצועיים המקומיים להתפתח בהתאם למאווייהם, כשהעדר סכמה מוסכמת לגבי הרכבו של בי"ח פסיכיאטרי תורמת להתפתחויות בכוונים שונים ומגוונים.

הצורך בהכנת תכנית סטנדרטית לאלמנטים שונים של בתי חולים פסיכיאטריים, התגבש על רקע תכנית כוללת לשיקום והרחבה של בתי החולים הפסיכיאטריים בארץ; תוך גיבוש קו פרוגרמתי אחיד למוסד בכללו, בהתחשב בין היתר בריאורגניזציה הצפויה בשרותי בריאות הנפש.

על רקע זה היו ההנחיות הכלליות לתכנון כדלקמן :

א. גיבוש תכניות עקרוניות מוסכמות של אלמנטים שונים בבתי חולים פסיכיאטריים, על בסיס פרוגרמות והנחיות תכנוניות כלליות אשר תגובשנה ע"י האגף לתכנון במשרד הבריאות, תוך שיתוף הגורם המקצועי, דהיינו שרותי בריאות הנפש.

ב. התאמת התכניות למצבים שונים מבחינת התארגנות כללית: החל מבניית מחלקה בודדת בבית-חולים קיים ועד לבניית בי"ח חדש על כל מחלקותיו, כולל כל מצבי הביניים האפשריים.

ג. התאמת התכניות באופן בסיסי לאפשרות של בנייה מתועשת, כאשר המטרה היא קיצור משך הבנייה והוזלתה.

מבין האלמנטים השונים המרכיבים בי"ח פסיכיאטרי, נבחרה ראשונה לעיבוד מחלקת אישפוז (מבוגרים, ילדים או נוער) בהיותה מרכיב נכבד בתוך כלל שטח ביה"ח, ובהיות הביקוש לה רב בבתי חולים קיימים (ביקוש להוספת או החלפת מחלקות).

ההצעה דלהלן מהווה נסיון ראשוני לתרגום הרצונות הפרוגרמתיים הנזכרים לתכנית עקרונית, אותה ניתן לעבד לתכניות ביצוע לפי שיטת הבנייה אשר תבחר בכל מקרה ומקרה.

ת ו כ ן

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מחלקת אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית

פרוגרמה
ולווי תכנון : לורה בלוך
אחות יועצת
לתכנון מוסדות בריאות הנפש

תכנון : מ.ת.פ. - גלעד בע״מ

פברואר 1974

משרד הבריאות
האגף לתכנון מוסדות רפואה

מחלקת אשפוז פסיכיאטרית סטנדרטית